

Prevzete in domače prvine v slovenskih zloženkah¹

Irena Stramljič Breznik

IZVLEČEK: Raziskava se osredinja na pregled tistih zloženek v slovenščini, katerih prvi deli so nastali s krnjenem prevzete korenske besede in danes v večini slovanskih jezikov veljajo za najproduktivnejše ali novopojavljajoče se tvorbene morfeme. Podrobnejša predstavitev njihove sposobnosti druženja s slov(en/an)skimi podstavami po podatkih iz korpusa Nova beseda je pokazala opazno stopnjo hibridizacije takih zloženek.

ABSTRACT: Research focuses on Slovene compounds in which the first part resulted from the clipping of a loan base. In the majority of Slavic languages these are considered to be either the most productive morphemes or the morphemes of most recent origin. A detailed analysis – based on the data from the Nova beseda text corpus – of combining abilities with Slovene or Slavic bases has shown a noticeable degree of hybridism in such compounds.

0 Uvod

0.1 Leta 2003 so bili objavljeni prvi rezultati obsežnega sintetično-primerjalnega projekta (Ohnheiser 2003), ki so osredinjeni na besedotvorne spremembe v sodobnih slovanskih jezikih. Iz obsežne monografije je razvidno (Stramljič Breznik 2005, 237–243), da se splošne težnje internacionalizacije v slovanskih jezikih kažejo v prilagajanju in vključevanju internacionalizmov v osnovni nacionalni leksikalni sestav ter oblikovanju novih besednih družin, v aktivizaciji mednarodnih afiksov² pri tvorjenju besed, v spreminjanju nekaterih zaimkov v prefiksoide, v razraščanju novih zloženek ter vznikanju novih besedotvornih vzorcev in struktur, ki se pojavljajo v različnih zvrsteh jezika in se postopno tam tudi ustaljujejo. Omenjeni pojavi so v vseh slovanskih jezikih predstavljeni s štirih vidikov tako, da so ocenjeni z diahronega stališča, ocenjena je sposobnost integracije in adaptacije internacionalizmov v

¹ Prispevek je nastal v okviru raziskovalnega projekta J6-6284: Besedoslovne spremembe jezika skozi čas in prostor, ki ga financira MŠZŠ RS; odgovorni nosilec izr. prof. dr. Marko Jesenšek.

² Afiks je po definiciji nadpomenka za položajsko vezan morfem pred (prefiks) ali za (sufiks) podstavo.

slovanskih besedotvornih sistemih, njihova stilistična interpretacija in aktualizacija ter opozorjeno je še na sociolingvistični vidik internacionalizacije. Pri splošnem orisu je pomembna opredelitev pojma internacionalizma kot interlingvalne jezikovne enote, ki jo je mogoče identificirati in raziskovati le s pomočjo primerjave več jezikov. Opozorjeno je tudi na terminološko raznolikost in razmerja med termini (*internacionalizem* : tuja beseda, prevzeta beseda, mednarodna beseda; *internacionalizem* : latinizem, germanizem, galicizem, anglicizem), pri čemer je pri internacionalizmu mišljeno zlasti na besedo, ki ima grško ali latinsko poreklo, izraz mednarodna beseda pa je omejen na besede iz drugih evropskih in neevropskih jezikov, ki so vzporedno prevzete v mnogih jezikih. V slovanskih jezikih so bili internacionalizmi sprva posredovani prek nemščine in francoščine, v novejšem času pa je zlasti za terminološko leksiko (znanost, tehnika, tehnologija) posrednik angleščina.

Opažena je tudi različna prilagoditvena vloga besedotvorja, ki je prisotna v povezavi prevzetih korenov z domačimi (*deloholik*, *seksoholik*), in vse pogostejši pojav zloženek s prvim kratičnim delom (*TV-magazin*, *A-narkoman*). V preteklosti so internacionalizmi v slovanske jezike prihajali s terminologijo in pisanimi besedili, zato so bili običajno označeni kot knjižni. Zaradi njihove splošne rabe pa je opazna nevtralizacija, ker se navadno pojavljajo v množičnih občilih. Mnogi sodobni pojavi so namreč pogosto poimenovani z novimi ali ponovno oživiljenimi internacionalizmi. Kadar so take poimenovalne enote edine, so ocenjene pozitivno in se splošno razširijo. Hkrati pa tovrstno besedje vpliva tudi na razvoj besedotvornih sistemov.

0.2 Empirična raziskava večjega števila glede na SSKJ novih tvorjenk (Logar 2003) je dokazala, da so v slovenščini med tvorjenimi besedami s skoraj polovičnim deležem še vedno najproduktivnejše navadne izpeljanke, s tretjinskim deležem pa jim sledijo medponskoobrazilne zloženke. Podobne podatke o prevladujoči izpeljavi potrjujejo tudi besedne družine iztočnic na B (Stramljič Breznik 2004), medtem ko je delež medponskih zloženek v celotnem deležu zloženek blizu štiridesetodstoten. Rezultat je dejansko razumljiv, saj so temeljni viri besednodružinskega slovarja SSKJ, BSJ, SP 2001 in le paberkovalno primeri iz Fide.

Tuje in domače raziskave torej potrjujejo porast medponskoobrazilnega zlaganja kot vpliv globalizacijskega jezika in ne samo to, v poslednjem desetletju se je povečala tudi hibridizacija tovrstnih zloženek. To pomeni, da tudi v slovenščino ne prihajajo samo prevzete zloženke, ki se bodisi docela prilagodijo slovenskemu jeziku ali ostajajo v citatni obliki, marveč se s prevzetimi korenskimi sestavinami družijo tudi domače, zaradi česar prihaja do hibridov (Babić 1986, 44) oz. hibridnih zloženek, ki jih lahko poimenujemo tudi mešanke (Stramljič Breznik 1992, 411–427).³

0.3 Raziskava se zato osredinja na pregled tistih zloženek v slovenščini, katerih prvi deli so nastali s krnjenjem prevzete korenske besede in so v omenjeni raziskavi slovanskih jezikov predstavljeni kot najproduktivnejši ali novopojavljajoči se tvorbeni morfemi. Najprej je bilo preverjeno, ali so kot prvi deli zloženek že registrirani v SSKJ, SP 2001 in VST⁴. Sledila je omejitev na natančnejšo obdelavo le tistih, ki ali v SSKJ ali SP ali VST niso zajeti, in sicer tako, da je številsko na podlagi gradiva

³ Izraz je v omenjeni razpravi predlagal J. Toporišič.

⁴ VST – Veliki slovar tujk.

korpusa Nova beseda⁵ predstavljena družljivost: a) s slov(an/en)skimi, b) neslovan-skimi prevzetimi korenskimi morfemi⁶ in c) morfemi, ki so kombinemi, imenovani tudi konfiksi. V slovenski besedotvorni teoriji je bilo npr. že opozorjeno na slednjo skupino zloženk, ki ima v celoti ali le deloma prevzete sestavine, in da so nekatere med njimi skoraj že na stopnji priponskih obrazil (Toporišič 1981, 137–140), vendar se njihova korenskost (Vidovič Muha 1988, 161–163) dokazuje z zamenljivostjo in kombiniranjem z drugimi koreni (*kron-o-log-ija* : *top-o-log-ija*). Tako omahovanje je posledica dejstva, da je v slovenskem besedotvorju le deloma izpeljano spoznanje, da se besedotvorni morfemi delijo na korenske morfeme in kombineme (Link 1991). V okviru kombinemov pa nastopa delitev na dve položajsko vezani skupini morfemov. Prvo predstavljajo afiksi, ki jih v slovenski literaturi prepoznamo kot t. i. pone (Toporišič 1992, 193), in nikoli ne morejo biti podstava. Drugo skupino pa sestavljajo (pri nas doslej še neimenovani, čeprav že v popis urejeni (Toporišič 1981; 1996, 113-116) konfiksi, ki jih z afiksi družijo lastnost vezanih morfemov, a od afiksov loči pomenskost, ki jih družijo s korenskimi morfemi, čeprav se vselej pomensko ne pokrivajo z besedami, s katerih krajšanjem naj bi nastali. Konfiksi torej nikoli ne morejo samostojno eksistirati, ampak vselej v prvem (*ekodavek*) ali drugem (*diskoteka*) ali obeh delih (*avtomat*) zloženk, v germanistiki imenovanih tudi Konfixkomposita (Fleischer, Barz 1992, 67).⁷

1 Pogostejši ali novopojavljajoči se prvi deli zloženk v slovenščini

1.0 V omenjeni raziskavi slovanskih jezikov so obravnavani prvi deli tvorjenk ne glede na status takih prvin. Pod pojmom prefiksoidi so namreč združena tako predpanska obrazila (*anti-*, *retro-*, *super-* ...) kot prvi deli zloženk (*etno-*, *porno-*, *video-* ...). Med njimi so bili izbrani samo nekateri taki prvi deli zloženk, ki so tudi v slovenščini pogostejši ali novopojavljajoči se, opaženi tudi na podlagi dodatnih aktualnih paberkovalnih izpisov iz dnevnega časopisja, zlasti sobotnih prilog Dela in Večera.

⁵ Besedilni korpus Nova beseda je bil izbran, ker vključuje podatke do leta 2005, Fida zaenkrat do leta 2000.

⁶ Preverjanje (ne)prevzetosti korenskih morfemov je potekalo po *Slovenskem etimološkem slovarju* Marka Snoja, in sicer tako, da so v prvo skupino druženi slovenski in slovanski korenski morfemi, v drugo izključno korenski morfemi, prevzeti iz drugih neslovan-skih jezikov, v tretjo pa konfiksi, ki so lahko prevzeti (*-nom*, *-log*, *-fil*) ali pa domači (*-bor*: *Energobor* < *Energo Borovnica* ali *-živ* v *Agroživ* < *Agroživilstvo*, *-pek* v *Infopek* < *Info(rmacije)* iz *Pekarne* (*Zavod Pekarna Magdalenske mreže*).

⁷ Tukaj velja opozoriti na možnost osamosvajanja takih prvin oz. njihovega obstoja tudi kot leksikalnih enot, npr. *bio-* (*biovreme*) : *bio* (*Hrana je bio*); *-meter* (*barometer*) : *meter* (*Prinesi meter*); *mobi-* (*mobikartica*) : *mobi* (*Imam nov mobi*). Zdi se, da se prvotno zloženska sestavina šele kasneje osamosvoji kot leksikalna enota (npr.: *mobi(len)* --> *mobi-* (*mobitel*) --> *mobi*. Fleischer, Barz (1992, 68) v takih primerih govorita o homonimih, npr. *Meter* proti *-meter*.

Prikaz 1.0: Abecedna razvrstitev prvih delov zloženk in prikaz v slovarjih

Prvi del zloženk	SSKJ	SP	VST
1. aero-	+	+	+
2. agro-	–	+	+
3. avdio-	+	+	+
4. balneo-	–	+	+
5. biblio-	–	+	+
6. bio-	+	+	+
7. disko-	–* ¹	+	+
8. e-	–	+	–
9. ego-	–	+	+
10. eko-	–	+	+
11. elektro-	+	+	+
12. energo-	–	–	–
13. etno-	–	+	+
14. evro-	–	+	+
15. fizio-	–	+	+
16. fono-	+	+	+
17. foto-	+	+	+
18. globalo-	–	–	–
19. hidro-	+	+	+
20. homo-	+	+	+
21. info-	–	–	–
22. kiber-	–	–	+ ²
23. kino-	+	+	+
24. krimi-	–	–	–
25. mafio-	–	–	–
26. makro-	+	+	+
27. melo-	–	+	+
28. meteoro-	–	–	+
29. mili-	+	+	+
30. mobi-	–	–	–
31. moto-	+	+	+
32. narko-	–	+	+
33. neo-	+	+	+
34. nevro-	+	+	+
35. poli-	+	+	+
36. porno-	+	+	+
37. psiho-	+	+	+

¹ Oznaka –* pomeni, da je vir prvino označil kot nesklonljiv prilastek in navajal le besednozvezni zgled, npr. *disko klub*, *disko glasba*, *seks bomba* ipd.

² V VST (2002, 567) je *kiber-* označen kot predpona s pomenom, ki se nanaša na umetne organizme, računalništvo ipd., npr. *kiberprostor*, in ne kot prvi del zloženk.

Prvi del zloženk	SSKJ	SP	VST
38. radio-	+	+	+
39. seks-	-	+	+
40. socio-	+	+	+
41. stereo-	+	+	+
42. tehno-	-	+	+
43. tele-	+	+	+
44. turbo-	+	+	+
45. vibra-	-	-	vibro-
46. video-	+	+	+

V nadaljevanju so bile za podrobnejšo obravnavo zbrane le tiste sestavine zloženk, ki niso zastopane v vsaj enem od treh slovarjev (najpogosteje je to SSKJ), zato da na podlagi besedilnega korpusa Nova beseda ugotovimo družljivost teh sestavin z a) slov(an/en)skimi, b) neslovanskimi koreni in c) konfiksi v drugem delu zloženk. Taka delitev se je zdela smiselna, saj je iz takega skupinjenja na eni strani lepo razvidna družljivost prvih delov zloženk, ki so nastali s krajšanjem prevzetih korenov s prav tako prevzetimi sestavinami (skupina b) in c)) in na drugi strani druženje istih prvih delov zloženk s slov(an/en)skimi sestavinami in s tem hibridizacija zloženk, katere delež in porast nas v prispevku tudi posebej zanimata.

Pri tem so v gradivu Nove besede upoštevani le zapisi skupaj in ne z vezaji, kot npr. *agro-adler*, *agro-food*, *agro-impex*, *agro-kemija*, *agro-okoljske*, *agro-živilska* ipd., ki kažejo na omahovanje med besednozveznostjo in besednostjo takih zloženk.

1.1 Agro-/agro-:

a) -gorica (3), -gozdarstvo (1), -koprena (1), -mak⁸ (1), -meso (3), -obrtnički (1), -oprema (3), -oskrba (1), -plod (1), -podjetje (2), -prevoz (1), -proizvod (1), -radgona (2), -ruše (4), -sad (2), -sirovinar (1), -sloga (2), -stis (1), -stroj (4), -vojvodina (3), -zlato (1), -živilec (5), -živilski (166), -živilstvo (279); **b)** -avto (1), -bacterium (4), -banka (2), -biološki (1), -biotehnološki (1), -biznis (7), botaničen (1), -center (1), -ekonomist (1), -ekonomski (1), -emona (26), -energetski (1), -firma (1), -food (2), -hit (15), -industrija (13), -industrijski (7), -kar (1), -karta (2), -kemičen (8), -kemija (12), -kemijski (5), -kemikalija (1), -kombinat (7), kombinatski (28), -kompleks (2), -koncern (1), -konglomerat (1), -kultura (5), -laguna (1), -mehanik (7), -melioracija (22), -melioracijski (6), -meliorirati (1), -melioracija (2), -melioracijski (1), -merkur (129), -merkurjev (20), -metal (1), -meteorolog (9), -meteorologija (23), -meteorologinja (6), -meteorološki (14), -natura (1), -nostalgik (1), -pecuario (1), -plac (2), -point (1), -pop (17), -popovec (2), -produkt (1), -progres (1), -remont (1), -romantika (1), -saat (2), -servis (22), -sistem (3), -star (1), -tehničar (1), -tehničen (28), -tehnika (35), -tim (23), -tovarna (1), -turističen (1), -turizem (2), -univerzal (46); **c)** -com (1), -fert (3), -impeks (2), -impex (2), -ind (543), -indov (17), -komerc (84), -komerčev

⁸ Gre za trgovino *Agromak*, iz konteksta ni razberljivo, ali se v drugem delu nahaja korenska beseda *mak* ali gre za krajšavo iz *Makedonija* ali česa podobnega.

(5), -kor (96), -korov (4), -mix (1), -nom (196), -nomka (11), -nomski (48), -prom (4), -prombank (1), -živ (1).

1.1.1 Prikaz števila različnih podstav in njihovih oblik⁹ ter iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1 ³	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvorjenke P3
(A/a)gro-	24	489	66	592	17	1019

1.1.2 Prikaz prvih treh¹⁰ najpogostejših tvorjenk

P1	-živilstvo (279), -živilski (166), -stroj, -ruše (4),
P2	-merkur(jev) (149), -univerzal (46), -tehnika (35), -tehničen (28)
P3	-ind(ov) (560), -nom(ka/ski) (255), -kor(ov) (100)

1.2 Balneo-/balneo-:

a) 0; b) -fiziotreapija (1), -terapija (2); c) -log (2), -logija (8), -loški (5).

1.2.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(B/b)alneo-	0	0	2	3	3	15

1.2.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	0
P2	-terapija (2)
P3	-log(ija/ški) (13)

1.3 Biblio-/biblio-:

a) 0; b) -bus (99), -busen (4), -pedagog (1), -pedagoginja (1), -pedagoški (1), -terapevt (2), -terapevtski (1), -terapija (11); c) -fil (20), -filen (1), -filia (1), -filski (67), -filstvo (2), -graf (15), -grafija (493), -grafski (213), -graphic (1), -graphie (2), -graphy (7), -log (5), -man (3), -manski (1), -metričen (4), -metrija (1), -metrijski (1), -theca (26), -tečna (17), -teka (132), -tekar (118), -tekarka (22), -tekarski (64), -tekarstvo (49), -thecae (1), -thek (1), -theque (22), -ura (1).

³ P1 – slov(an/en)ske podstave, P2 – neslovanske podstave, P3 – konfiksi.

⁹ Govorimo o podstavah in njihovih oblikah, ker so vštete tudi tvorjenke iz njih, npr. -log (57), -logija (19), -loginja (1).

¹⁰ Pri prvih delih zloženek, družljivih z majhnim številom raznolikih podstav in posledično majhnim številom tvorjenk, je izpostavljena le ena, ki ima navadno več kot eno pojavitv.

1.3.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(B/b)iblio-	0	0	8	119	28	1290

1.3.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	0
P2	-bus(en) (103), -terap(ija/evt/ski) (13)
P3	-graf(ija/ski) (721), -fil(en/ski/ia/stvo) (91), -tek(a/ar/ka/ski/stvo) (385)

1.4 Disko-/disko-:

a) -glasba (2), -noč (1), -nuna (2), -voznik (2), -zabava (1), -zvok (1); **b)** -bar (1), -diva (1), -džoker (1), -klub (9), , -manija (1), -pub (1), -ritem (1); **c)** -fil (1), -graf (5), -grafija (14), -grafski (79), -teka (1338), -tečen (7).

1.4.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(D/d)isko-	6	9	7	15	6	1444

1.4.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	-glasba, -nuna, -voznik (2)
P2	-klub (9)
P3	-te(k/č)a(en) (1345), -graf(ija/ski) (98)

1.5 E-/e-:

a) -bedak (2), -bralec (4), -cerkev (2), -cestnina (1), -časnik (1), -časopis (6), -čas (1), -čestitka (1), -črnilo (1), -davčen (3), -davek (20), -ddv (36), -denar (2), -dobiček (5), -dohodnina (48), -dolžnost (1), -domač (1), -dopisovanje (7), -dostop (3), -dražba (3), -družba (10), -država (34), -državljan (2), -državen (4), -glas (1), -glasovati (1), -glasovanje (8), -glasovi (1), -gospodarski (2), -gospodarstvo (14), -govorica (1), -govorilnica (1), -gradbeništvo (1), -gradbišče (6), -gradivo (1), -igralnica (3), -imenik (4), -izdajanje (1), -izmenjava (1), -izobraževanje (6), -janez (1), -javen (17), -klepet (2), -klepetati (1), -klepetalnica (4), -knjiga (131), -knjigarna (4), -knjižen (3), -knjižnica (13), -kolesar (1), -koš (1), -košarica (1), -kupec (8), -kupovati (1), -kurbišče (1), -lekarna (2), -list (8), -listnica (1), -lista (4), -ljubljana (2), -matičen (1), -menjava (1), -mesečnik (3), -mesto (22), -možgani (1), -možnost (1), -nabiralnik (10), -način (2), -nadlega (1), -nadzor (1), -nakup (11), -nakupovalec (10), -nakupovati (2), -nakupovalka (2), -nakupovanje (17), -napoved (1), -napredek (2), -narava (1), -naročanje (4), -naročila (2), -naročilnica (2), -naslov (283), -nepismen (1), -nesnaga (1), -nogomet (1), -nosilec (1), -novica (1), -občina (22), -oblačila (1), -oblastnik (1),

-oblika (9), -obljuba (1), -obvestilo (1), -obveščanje (2), -odgovor (1), -odličnost (1), -odločanje (1), -odnos (1), odprtost (1), -odvisnik (1), -oglaševanje (1), -omama (1), -omrežje (1), -opismen (1), -opismenjevanje (1), -pesem (1), -pisanje (1), -pisarna (4), -pismo (130), -pisemce (3), -pisemski (1), -pismen (6), -pismenost (8), -plačevanje (2), -plačilo (1), -ploščarna (1), -pobuda (1), -podjetje (9), -podjetnik (5), -podpis (14), -področje (1), -podvig (1), -pojem (1), -porabnik (1), -poraženec (1), -posameznik (1), -posel (7), -poslanec (1), -poslanski (2), -poslovalnica (1), -poslovanje (303), -posloven (4), -posrednik (3), -pošiljka (2), -pot (4), -potrdilo (2), -potrošnik (7), -povabilo (1), -prah (1), -pravica (1), -predal (8), -predalček (1), -prednaročilo (1), -predvolilen (1), -preglednica (1), -pretiran (1), -pretiravanje (1), -prevara (1), prihodnost (1), -prijateljica (1), -prisluškovanje (1), -prispevek (1), -prizorišče (1), -prodaja (12), -prodajalec (3), -prodajalna (3), -prostor (5), -protivohunski (2), -puščica (1), -razglednica (9), -različica (8), -razprava (2), -razsežnost (1), -razvoj (3), -redovalnica (23), -rešitev (6), -seja (1), -skrb (1), -skupnost (2), -slama (9), -slamarjenje (2), -slamarji (1), -slamarski (2), -slog (3), -slovenija (7), -smet (24), -smetarji (3), -smetenje (2), -smetje (9), -sporočilo (100), -spoved (1), -sprenevedanje (2), -srečanje (1), -steklenica (1), -storitev (34), -stranka (2), -strežnik (1), -stvarnost (1), -svet (9), -škaticica (3), -šola (153), -številka (9), -tednik (2), -tek (1), -temelj (1), -tiskarna (2), -točka (21), -trgovanje (16), -trgovec (6), -trgovina (69), -trgovski (1), -trg (1), -trženje (1), -tržišče (4), -tržnica (3), -tržnik (1), -tvorjenka (1), -učenje (5), -učbenik (1), -učilnica (1), -udejstvovanje (1), -uprava (158), -upraven (1), -uradnik (1), -vabilo (1), -varnost (2), -vas (3), -vir (4), -vključitev (1), -vlada (36), -vladen (8), -vladanje (1), -vlomilec (1), -vohljač (2), -volilen (2), -volitve (34), -voščilnica (8), -voziček (1), -vozovnica (1), -vpogled (2), -vprašanje (1), -vrata (1), -vsebina (3), -vse (1), -zabava (1), -zadeva (1), -zakon (3), -zakonodaja (2), -založnik (1), -založništvo (2), -zaostanek (2), -zaposlitev (3), -zasavje (2), -zdravje (4), -zdravstvo (4), -zemljevid (1), -zmagovalec (1), -znak (1), -znanost (6), -življenje (1); **b**) -ambicija (1), -arhiv (4), -avstrija (1), -avto (1), -avtomobil (1), -bančen (14), -bančništvo (53), -banka (40), -bay (5), -biosci (3), -birokratizacija (1), -biznis (1), -blue (1), -boh-loo (1), -bomba (3), -book (1), -brokers (1), -bussiness (42), -cadherin (2), -carina (1), -center (1), -cenzor (1), -certifikat (1), -cinema (1), -citizen (1), -city (4), -controla (15), -debata (1), -debaten (1), -demokracija (7), -diploma (2), -diplomant (1), -ditorial (1), -dizel (1), -dokument (3), -dokey (2), -drama (1), -ekonomija (14), -emporium (15), -enciklopedija (2), -enker (1), -envoy (3), -evropa (9), -film (8), -fly (2), -fondpolica (1), -forms (1), -forum (23), -generacija (2), -gigant (1), -gourmet (3), -government (3), -infrastruktura (2), -kariera (1), -kartica (1), -katalog (1), -kavarna (2), -kiosk (1), -kombi (4), -kombinacija (1), -komentirati (1), -kompenzacija (124), -komuniciranje (1), -komunikacija (3), -konferenca (4), -konto (1), -korespondenca (1), -kartica (1), -kriminal (1), -kriza (1), -kultura (3), -learning-on-tap (1), -lert (1), -lokacija (1), -lokalen (1), -machines (4), -mail (272), -malirati (1), -marker (1), -marketing (5), -markt (2), -medicina (1), -medijski (1), -mejlovski (2), -memory (1), -mercedes (1), -milijonar (1), -minister (8), -ministrica (3), -ministrstvo (8), -misija (4), -mojster (1), -moneta (1), -motion (33), -naniranje (1), -notar (2), -organizem (1), -paper (1), -papir (3), -participacija (2), -partnerstvo (1), -ping (1), -plus (20), -polica (1), -portal (3), -poster (1), -pošta (998), -poštar (1), -pošten (210), -power (1), poštnina (6), -ppli-

ance (1), -praksa (2), -problem (1), -projekt (2), -promet (1), -račun (4), -rasa (1), -regija (11), -reklama (8), -relevanca (84), -retorika (1), -revija (14), -rezervirati (1), -ride (3), -roman (1), -scams (1), -scenarij (2), -servis (1), -siemens (2), -sistem (1), -speak (14), -sport (1), -strategija (2), -street (4), -studio (1), -suits (1), -šport (43), -športov (8), -študent (10), -študentski (5), -študij (2), -študijski (1), tehnologija (3), -televizija (1), -terminal (1), -toy (3), -transakcija (1), -transformacija (3), -tromboza (1), -tunnel (1), -turizem (1), -type (1), -univerza (1), -utilica (5), -vectors (1), -village (1), -volunteer (2), -volvo (1), -walk (1), -way (1), -world (1); **c**) -art (2), -commerce (14), -logi (1), -logis (29), -lux (2), -net (12), -trade (1), -zin¹¹ (10).

1.5.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(E/e)-	250	2339	161	1323	8	71

1.5.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	-poslov(anje/alnica/en) (308), -naslov (283), -uprav (a/en) (159), -pism(o/en/enost), -pisem(ce/ski) (148), -knjig (a/arna), -knjiž(en/nica) (138), -sporočilo (100)
P2	-pošt(a/ar/en/nina) (1215), -ban(ka/čen/čništvo) (107), -business (42)
P3	-log(i/s) (30), -commerce (14), -net (12)

1.6 Ego-/ego-:

a) -les (139), soba (1); **b**) -centrik (29), -centričen (65), -centrizem (37), -futurist (3), -maničen (3), -manija (4), -manijak (4), -trip¹² (59), -tripaštvo (4), -turizem (1); **c**) -kratičen (2), -man (5), -manski (3).

1.6.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvorjenke P3
(E/e)go-	2	140	10	209	3	10

1.6.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	-les (139)
P2	-centr(ik/ičen/izem) (131), -trip(aštvo) (63), -man(ija/ijak/ičen) (11)
P3	-man(ski) (8)

¹¹ Gre za elektronski magazin > e-zin.

¹² Nova beseda: Ker je nemogoče, da bi uresničili svoje sanje v materialnem pogledu, to kompenzirajo z dokazovanjem, s potrebo po pozornosti. In to pomeni *egotrip*.

1.7 Eko-/eko-:

a) -bojevnica (1), -bojevnik (1), -člen (1), -davek (1), -drevesnica (1), -glasnost (1), -grešnik (1), -imenik (1), -izdelek (2), -kipar (1), -kmetija (5), -kmetijstvo (2), -krzno (1), -les (11), -listina (3), -loven (2), -naložba (1), -nasvet (1), -navada (1), -navdušenec (1), -obnašanje (1), -otok (2), -plačilo (3), -pograd (1), -poročilo (1), -posestvo (1), -praznik (4), -pridelava (1), -pridelovalec (2), -protestnik (1), -računalnik (1), -raziskovalec (1), -različica (1), -robec (1), -rogovilež (1), -sklad (21), -steza (1), -stranka (1), -šola (76), -šolar (2), -točka (123), -tržnica (5), -učenje (1), -učinkovitost (1), -vojščak (1), -vožnja (1), -vrt (1), -vrtec (1), -vrtnarjenje (3), -zastava (11), -živilo (2); **b)** -akacija (1), -aktivist (1), -avtobus (1), -bazar (6), -biolog (1), -burger (1), -diktatura (3), -dizajn (3), -dizelski (1), -dizel (1), -faca (1), -festival (1), -filozofija (1), -filozofski (1), -fiziologija (1), -fiziološke (1), -frik¹³ (1), -hidrologija (1), -hipohondrija (1), -inteligenca (1), -jogurt (1), -klimatski (1), -kodeks (1), -kompatibilen (1), -kriminal (1), -kviz (2), -land (2), -lingvističen (1), -locističen (1) -managment (1), -menedžer (1), -morfološki (1), -muzej (2) -niša (1), -paranoja (1), -patagonija (1), -plan (3), -političen (2), -politika (1), -pool (3), -produkt (1), -profactory (1), -programski (1), -radikalec (3), -rafting (2), -regija (11), -remediacija (2), -romantizem (1), -simpozij (2), -sistem (557), -sistemski (33), -skavt (1), -socialen (33), -sonder (1), -standard (2), -systems (1), -tehnologija (1), -tehnološki (1), -tekstilen (2), -telefon (1), -terorist (4), -terorizem (1), -test (11), -testiranje (1), -tip (2), -toksičen (1), -toksikolog (2), -toksikologija (12), -toksikološki (31), -toksin (1), -toksinologija (2), -trofologija (1), -turist (8), -turističen (4), -turizem (62), -utopist (1), -watt (46); **c)** -cid (1), -finn¹⁴ (1), -fisk (3), -grafski (1), -log (315), -logija (900), -loginja (23), -logist (14), -logizacija (13), -logizem (7), -logizirati (1), -loški (7662), -tek (2), -tekoil (1), -term (3), -top¹⁵ (6), -trade (9).

1.7.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvorjenke P3
(E/e)ko-	51	311	77	904	17	8962

1.7.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	-točka (123), -šola (76), -les, -zastava (11)
P2	- sistem(ski) (612), -turizem (62), -toksi(n)/čen/kolog/kologija/kološki /nologija) (49), -socialen (33)

¹³ Nova beseda: Resna nevarnost so že nori posamezniki. Predstavljajte si militantnega nasprotnika poskusov na živalih ali kakšnega *ekofrika*, ki ima človeštvo za vir vsega zla. To je neposredna grožnja družbi.

¹⁴ Nova beseda: ... *Ekofinn*, biološka čistilna naprava finske izdelave ...

¹⁵ Nova beseda: Kljub odporom je vedno več oblik, ki jih štejejo za kraške. Vedno bolj vemo, da pomeni kras ne le posebne površinske oblike, jame in poseben način podzemeljskega pretakanja, marveč tudi posebne temperaturne razmere v globinah oz. posebne geotermične stopnje, posebno klimo v površinskih kotanjah in jamah, posebnosti v nastajanju prsti in njihovih lastnostih, skratka, poseben tip okolja, imenovan tudi kraški *ekotop*.

P3	-log/(ija/inja/ist/izacija/izem/izirati/ški) (8935), -trade (9), -top (6)
----	---

1.8 Energo-/energo-:

a) -gradnja (1), -poraba (1), -tuš (1); **b)** -group (9), -mash (1), -petrol (68), -plan (43), -projekt (44), -projketholding (12), -sistem (1), -tehnika (1), -terapevtik (1), -terapija (1); **c)** -bor¹⁶ (4), -invest (118), -mash¹⁷ (1), -mont (1), -nomija (1), -revita (1), -tech (1), -term (3), -tron (1).

1.8.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(E/e)nergo-	3	3	10	181	8	131

1.8.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	-gradnja, -poraba, -tuš (1)
P2	-petrol (68), -plan (43), -projekt (44)
P3	-invest (118), -bor (4), -term (3)

1.9 Etno-/etno-:

a) -abeceda (1), -glasba (12), -glasbena (4), -glasbenica (1), -izdelki (1), -lončarstvo (1), -nastavek (1), -pevka (1), -podjetnik (1), -posebnost (1), -poskočnica (1), -potep (1), -priređitev (2), -prvina (1), -raziskovanje (1), -skupina (5), -slog (1), -trgovina (1), -umetnost (1), -večer (4), -vzorec (1), -zamaknjenost (1), -zasedba (1), -zgodovina (1), -zgodovinski (1); **b)** -botaničar (1), -botanika (4), -botanično (1), -centrično (9), -centričnost (3), -centrizem (21), -clutrizem (1), -džez (1), -džezovski (1), -eksplo-kacija (1), -farmakologija (1), -festival (2), -folk (4), -futurizem (5), -galerija (1), -gastronomski (3), -genetski (1), -geneza (27), -geto (1), -jazz (1), -jazzovski (1), -klerikalizem (1), -kolorit (1), -komedija (2), -koncert (4), -koreograf (1), -koreolog (3), -koreologija (1), -koreologinja (2), -koreološki (1), -korupcija (1), -kultura (1), -kulturni (1), -lingvistični (2), -marketing (1), -maškerada (1), -medicina (2), -me-dicinski (2), -melos (1), -metodološki (2), -mojstrovina (1), -motiv (1), -muzikolog (49), -muzikologija (38), -muzikologinja (1), -muzikološki (34), -nacionalizem (2), -nacionalen (5), -poetika (1), -pop (3), -psihoanaliza (1), -realizem (1), -ritem (1), -rock (2), -rockovski (1), -scena (1), -specifičen (2), -trio (1), -turizem (1), -video (3); **c)** -cid (11), -ciden (4), -fobičen (1), -graf (35), -grafija (37), -grafinja (1), -grafov (1), -grafski (573), -graphy (1), -log (348), -logija (484), -loginja (85), -loški (737), -nim (3).

¹⁶ Nova beseda: Borovnica - Alojz Močnik, župan občine Borovnica, je sicer podpisal pogodbo o ustanovitvi podjetja *Energobor*, ki naj bi ga ustanovila občina skupaj s podjetjem Liko, da bi izvedlo projekt daljinskega ogrevanja Borovnice na biomaso, vendar je usoda daljinskega ogrevanja Borovnice še vedno negotova.

¹⁷ Nova beseda: ... rusko podjetje *Energomash* ...

1.9.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(E/e)tno-	250	47	60	269	14	2321

1.9.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	-glasb(a/en/enica) (17), -skupina (5), -večer (4)
P2	-muzikolog(/ija/inja/ški) (122), -centri(čen/čnost/izem) (33), -geneza (27)
P3	-log(ija/inja/ški) (1654), -graf(ija/inja/ov/ski) (647), -cid(en) (15)

1.10 Evro-/evro-:

a) -besednjak (2), -bitka (1), -blagajna (4), -čakalnica (3), -članica (1), -čokolada (1), -davek (1), -dejanka (2), -denar (5), -desnica (1), -dežela (104), -dosežek (1), -družčina (1), -država (12), -državljan (2), -duša (1), -dvanajsterica (1), -dvom (1), -dvomljiv (1), -dvomljivec (3), -dvomljivstvo (1), -enajsterica (3), -glasben (1), -gospodarski (1), -gospodarstvo (5), -gospod (1), -gotovina (1), -hlinež (3), -izkušnje (2), -izvedenec (1), -jezičnost (2), -jezik (2), -kmetijski (2), -kmetijstvo (1), -kmet (1), -kolesje (1), -korenček (1), -košarica (3), -kovanec (8), -kuhinja (2), -latovščina (1), -levica (4), -levičar (1), -lista (14), -ljub (1), -lovec (1), -mreža (20), -nadzornik (1), -nalepka (9), -naložba (1), -napaka (1), -napoved (1), -navada (1), -navdušenec (11), -navdušenje (3), -navdušenka (1), -nederček (1), -nergač (1), -neumnost (1), -nogomet (1), -novička (1), -oblastnik (1), -območje (640), -obresti (13), -obresten (1), -obveznica (91), -odhodek (1), -oglaševanje (1), -oglednik (1), -opazovalec (1), -opazovalka (2), -oporečnost (1), -opozorilo (1), -osveščenost (1), -pacarija (1), -palček (1), -papir (1), -pas (4), -plača (2), -podatek (1), -podoba (1), -poenoten (1), -pogajalec (1), -pogodba (1), -pogovor (2), -pokrajina (5), -polom (8), -položaj (1), -pomoč (1), -poročilo (1), -posadka (1), -posestnik (1), -poslanec (474), -poslančev (1), -poslanka (13), -poslanski (12), -poslanstvo (1), -posloven (1), -posodobitev (1), -posojilo (4), -potrošnik (1), -povezava (1), -povprečje (1), -poznavalec (1), -prebivalec (1), -predor (1), -predsednik (1), -predstavitev (1), -prihodek (1), -presežek (1), -priimek (1), -priključkar (1), -primanjkljaj (1), -pritisk (2), -proračun (5), -proračunski (1), -prostor (1), -pšenica (1), -publica (2), -račun (2), -rast (1), -raziskava (81), -raven (19), -razprava (1), -sad (26), -sadox (2), -skupina (317), -slavizem (2), -slovenizacija (1), -slovenstvo (12), -slovenščina (5), -smeh (1), -sosed (1), -sosedski (1), -splavar (2), -sredozemski (8), -stolček (1), -stopnica (1), -stotina (1), -strah (1), -stran (1), -streznitev (19), -sumničav (1), -svet (2), -školjka (2), -šok (2), -tiralica (1), -točka (1), -tolar (3), -trg (10), -tržen (2), -tujec (2), -umetnik (1), -uradnik (6), -uradništvo (1), -urnik (1), -uspešnica (1), -ustanova (1), -ustava (5), -ustrežljivost (1), -uvozen (1), -vas (1), -veledržava (1), -velesila (1), -veselica (81), -vinski (1), -vključevanje (1), -vojak (1), -vojska (5), -volilen (1), -volitve (1), -vprašnik (1), -vrabec (2), -vrh (2), -vseved (1), -vščečen (1), -vzhičenost (1), -zadeva (1), -zakon

(1), -zanesenjak (1), -zanesenjaštvo (1), -zarota (1), -zastava (1), -zavest (1), -zdru-
ževanje (1), -zgodba (1), -zgodovina (1), -zgodovinski (1), -zvezda (1), -želja (1),
-živčnost (1); **b**) -angleščina (4), -bankovec (12), -afriški (5), -ambicija (1), -američan
(1), -ameriški (9), -antagonist (1), -apatija (1), -atlatski (759), -atlantik (3), -atom
(2), -avtobus (1), -azijec (1), -azija (5), -azijski (64), -balkanski (1), -bankir (1), -ba-
rometer (135), -best (1), -bilten (5), -birokracija (12), -birokrat (32), -blablafon (1),
-birokratski (2), -borza (1), -bus (15), -care (1), -cent (3), -center (5), -centričen (10),
-centričnost (3), -centrik (4), -centrist (1), -centrizem (15), -centrističen (1), -ciklus
(1), -city (3), -cona (3), -controla (1), -ček (2), -čekovno (1), -čip (4), -debata (1), -de-
magogija (1), -demokrat (1), -demokratičen 1, -demokratizacijski (1), -demokratski
(1), -denominiran (1), -design (1), -diplomacija (1), -direktiva (1), -disk (1), -dizel
(39), -dolar (11), -dolarski (22), -ekonomija (1), -ekspanzionizem (1), -ekspert (1),
-elektron (2), -entuziast (3), -entuziazem (3), -evforija (4), -evforika (2), -evforik (1),
-evropa (1), -fanatik (1), -federacija (1), -federalist (1), -federalizem (1), -fenomen (2),
-fighter (1), -flegmatik (5), -fobija (6), -fobist (1), -forint (1), -forum (2), -foteljček
(1), -francoščina (3), -funkcionar (2), -funtovski (1), -gaullističen (1), -globalizacija
(1), -gol (74), -idealist (1), -ignoranca (1), -imagovec (1), -indekds (1), -inflacija (2),
-informacijski (1), -institucija (5), -inšpekcija (6), -inšpektor (46), -inšpektorski (1),
-integracija (10), -integracijski (1), -intelektualec (1), -islam (2), -juristični (1), -just
(8), -kader (1), -kandidat (5), -kapitalizem (3), -kariera (1), -kartica (1), -kategorija
(1), -kič (1), -klasik (1), klavzura (1), -klub (4), -koda (2), -komedija (1), -komisar
(7), -komisija (1), -komunisti (2), -komunističen (1), -komunizem (7), -kondom (2),
-kontrola (6), -koprodukcija (1), -krema (1), -krem (1), -kritičen (2), -kritika (2),
-kritik (3), -kultura (1), -kunski (1), -kvota (1), -land (63), -landija¹⁸ (15), -licenca
(1), -liga (3312), -ligin (4), -ligaši (114), -ligaški (122), -lobist (1), -mafijški (1),
-manager (1), -mandat (2), -manija (2), -manira (1), -masters (1), -melodrama (1),
-menedžerjev (1), -metropala (1), -milionar (6), -minimalističen (1), -minister (2),
-miting (1), -monetaren (3), -money (1), -muzika (1), -nacionaliziran (1), -naiven (1),
-norma (2), -nostalgija (1), -oponent (6), -optimist (2), -optimističen (1), -optimizem
(5), -orientalski (1), -paleta (3), -park (15), -parlament (154), -parlamentarec (172),
-parlamentarka (4), -parlamentarni (3), -partnerski (2), -patent (1), -paternalizem (1),
-plus (1), -pokal (1), -pol (53), -policist (2), -politični (1), -politika (5), politik (3),
-pop (1), -populističen (1), -pragmatik (1), -problem (1), -produkcija (1), -program
(81), -projekt (1), -promotor (1), -propaganda (1), -radio (2), -radijski (9), -raketa (1),
-realist (8), -realističen (5), -realizem (5), -reforma (1), -regija (244), -regionalen
(1), -regulator (1), -režiser (1), -scena (59), -serija (81), -servilnost (1), -sistem (6),
-skepticizem (113), -skepsa (9), -skeptičen (129), -skeptičarka (1), -skeptik (314),
-skeptizem (1), -skleroza (9), -snob (1), -socializem (1), -socialni (1), -song (100),
-songovski (1), -spea (1), -specialist (1), -spektakel (2), -spektakelski (1), -spin (7),
-sport (2), -standard (1), -standardizacija (1), -standarden (1), -star (1), -statistika (2),
-strokovnjak (1), -subvencija (1), -super (28), -suproliga (1), -šerif (1), -šoping (1),
-taoizem (4), -team (1), -terme (5), -torzo (1), -trans (1), -transplant (16), -trilogija
(1), -tunel (3), -tunnel (3), -unija (2), -unijski (2), -valuta (3), -vinjeta (14), -vision

¹⁸ Nova beseda: Evropska unija bo tudi na zunaj poskušala postati eno, *Evrolandija*.

(1), -vizija (186), -vizijski (109), -žargon (4); **c**) -fest (15), -fil (12), -filist (1), -filski (2), -fob (2), -fobičen (1), -fobičnost (1), -foben 81), -fobski 81), -fon (12), -for (1), -forija (3), -foričen (1), -kaz¹⁹ (3), -kopter²⁰(6), -kracija (155), -krat (163), -kratek (1), -kratski (3), -log (3), -logija (1), -marfor²¹ (1), -mont (1), -stat²² (191), -trade (2).

1.10.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(E/e)vro-	191	2091	247	6984	25	582

1.10.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	-območje (640), -poslan(ec/ka/ski/stvo/čev) (501), -skupina (317)
P2	-lig(a/in/aš/aški (3552), -skep(ticizem/sa/tičen/tičarka/tik/tizem) (567), reg(ija/ionalen) (245), -gol (74), -inšpektor(ski) (47)
P3	-kra(t/tek/tski/cija) (322), -stat (191), -fest, -fil(ist/ski) (15)

1.11 Fizio-/fizio-:

a) 0; **b**) -kemik, (1) -terapevt (601), -terapevtka (91), -terapevtov (2), -terapevtska (60), -terapija (82); **c**) -gnomičen (2), -gnomija (87), -gnomika (8), -gnomski (11), -krat (2), -kratski (5), -log (86), -logija (217), -loginja (1), -logizem (1), -logov (10), -logovski (1), -loški (411), -nomija (29), -nomist (1), -nomski (1).

1.11.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvorjenke P3
(F/f)izo-	0	0	6	837	16	873

1.11.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	0
P2	-terap(ija/evt/evtka/evtski) (836)
P3	-log(ija/inja/izem/ov/ovski/ški/) (727), -gnom(ija/ika/ski/ičen) (108), -nom(ija/ist/ski) (31)

¹⁹ Nova beseda: Izpostavil bi veliko gibanje *Evrokaz*, to je alternativni teater.

²⁰ Nova beseda: Bavarce po njegovih besedah že zdaj zelo zanima pristanišče Koper, zainteresirani so za številne druge projekte (na primer za opremljanje slovenske policije z „evrokopterji“), precej interesa ...

²¹ Nova beseda: Na zmogljivosti korpusa se kajpak lahko opre tudi Unija, zato bi skupaj z združenimi mornariškimi zmogljivostmi Francije, Španije, Italije in Portugalske (*Evromarfor*) in kopenskimi silami (*Evrofor*) lahko sestavljal jedro bodočih evropskih enot ...

²² Nova beseda: ... tudi evropska statistika *Evrostat* je objavila statistiko zaposlovanja ...

1.12 Globalo-/globalo-:

a) 0; b) 0, c) -fobik (1), -fob (1).

1.12.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(G/g)lobal-	0	0	0	0	2	2

1.12.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	0
P2	0
P3	-fob(ik) (2)

1.13 Info-/info-:

a) -čitalnica (2), -čuk (2), -dolgčas (1), -družba (2), -mama (2), -pika (9), -postaja (1), -razvedrilo (1), -razvedrilen (1), -sejem (7), -točka (9), -vojna (6); b) -anarchy (1), -bind (1), -biznez (1), -box (6), -bus (10), -cast (1), -centrala (1), -center (4), -channel (1), -communicacao (1), -fueling (1), -gear (2), -games (13), -hand (1), -kanal (1), -kiosk (1), -komunističen (3), -link (7), -lithium (2), -market (1), -media (7), -medicina (4), -medij (38), -park (1), -path (22), -place (1), -please (1), -print (4), -promocijski (2), -radio (8), -screen (1), -security (1), -seek (21), -service (1), -set (6), -sfera (1), -sistem (3), -smog (2), -soft (1), -space (3), -stick (3), -system (2), -tainment (16), -teh (4), -tehnologija (3), -terminal (7), -tray (1), -trend (3), -tutto (1), -vitalizem (1), -war (6), -way (2), -world (13), -zombi (1), -zone (1); c) -arh (3), -comm (1), -corp (1), -cus (67), -gate (13), -graf (2), -grafika (7), -grafski (1), -kit (1) -klip (2), -mart (3), -mat (60), -mercian²³ (2), -mix (1), -mobil (1), -net (5), -pek (1), -sec (2), -stat (1), -strada (18), -teka (3), -tel (1), -tech (2), -tehna (13), -tehnin (2), -tic²⁴ (1).

1.13.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvorjenke P3
(I/i)nfo-	12	43	55	251	26	214

²³ Nova beseda: Za začetek bi morali opozoriti, da se ne upošteva nekaterih obstoječih dobrih določil: da voditelji oddaj na RTV Slovenija še vedno nastopajo v oglasih (voditelj oddaje Jasno & glasno v reklami, natančneje *infomercialu* za zavarovalnico; zadeva je še hujša, ker je *infomercial* narejen tako, da čim bolj spominja na njegovo dejansko pogovorno oddajo) ...

²⁴ Nova beseda: Vodja in prijavitelj projekta je Alojz Hударin, temelj pa bo projekt *Infotic*, ki ga že drugo leto testno uporabljajo v Turistično-informacijskem in promocijskem centru Velenje.

1.13.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	-pika, točka (9), -vojna (6)
P2	-medij (38), -path (22), -tainment (16), -world (13)
P3	-cus (67), -mat (60), -strada (18), -tehn(a/in) (15)

1.14 Kiber-/kiber-:

a) -človek (3), -doba (1), -duhovno (1), -hodnik (1), -igra (1), -kavarna (22), -ljudi (1), -mesto (1), -meščan (1), -mucka (1), -nakupovanje (1), -novinarka (1), -občinstvo (1), -obleka (2), -odvisnost (1), -pipa (31), -pornič (1), -prodaja (1), -prostor (44), -prostorski (2), -skupnost (3), -svet (9), -svobodnjak (1), -telo (2), -umetnik (1), -umetnost (1), -utopičen (1), -vdova-vdovec (1), -vesolje (1), -vojna (1), -zabava (1), -zasebnost (1), -življenje (1); **b)** -demokracija (1), -ekonomija (1), -elita (1), -estetika (1), -feministka (2), -feminizem (10), -format (1), -interakcija (1), -kafe (7), -kolonializem (2), -kondicija (1), -kriminalec (3), -kriminal (5), -kultura (5), -medicina (6), -mehaničen (1), -narkotik (1), -pank (1), -pankovski (5), -patolog (1), -patologija (1), -poetika (1), -policaj (1), -policist (1), -proteza (1), -psihologinja (1), -punk (7), -punkovski (4), -seks (8), -sistem (1), -tekst (1), -terorizem (8), -triler (1); **c)** -hondrija (1), -navt (2), -porno (1).

1.14.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(K/k)iber-	31	140	33	94	3	4

1.14.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	-prostor(ski) (46), -pipa (31), -kavarna (22)
P2	-femini(zem/stka) (12), -punk(ovski) (11), -terorizem (8)
P3	-navt (2)

1.15 Krimi-/krimi-:

a) 0; **b)** -atlas (1), -drama (1), -komedija (1); **c)** 0.

1.15.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(K/k)rimi-	0	0	3	3	0	0

1.15.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	0
P2	-atlas, -drama, -komedija (1)
P3	0

1.16 Mafio-/mafio-:

a) 0; b) 0; c) -kracija (2), -kratski (1), -logija (1).

1.16.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(M/m)afio-	0	0	0	0	3	4

1.16.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	0
P2	0
P3	kra(tski/cija) (3)

1.17 Melo-/melo-:

a) 0; b) -drama (225), -dramatičen (105), -dramatičnost (20), -dramatičen/komičen (1), -dramatike (3), -dramatizirati (1), -dramatski (20), -dramski (21); c) 0.

1.17.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(M/m)elo-	0	0	8	396	0	0

1.17.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	0
P2	-dram(a/atičen/...) (396)
P3	0

1.18 Meteoro-/meteoro-:

a) 0; b) 0; c) -log (307)), -logija (157), -loginja (3), -loški (499), -pat (1).

1.18.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Štev. P3	Tvor. P3
(M/m)ete- oro-	0	0	0	0	5	967

1.18.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	0
P2	0
P3	-log (ija/inja/ški) (966)

1.19 Mobi-/mobi-:

a) -belka (5), -čuk (33), -čukec (1), -detel (5), -do (1), -duda (1), -iskanje (1), -kos (68), -kosec (20), -krog (86), -kvakač (1); **b)** -gun²⁵ (1), -karta (5), -kartica (48), -kartomat (1), -komedija (1), kontrola (3); **c)** -car²⁶ (1), -fon (10), -fonček (1), -fonija (1), -fonov (1).

1.19.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(M/m)obi-	11	222	6	59	5	14

1.19.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	-krog (86), -kos (68), -čuk(ec) (34)
P2	-kart (a/ica) (53), -kontrola (3)
P3	-fon(ček/ija/ov) (13)

1.20 Narko-/narko-:

a) -država (1), -gospodarstvo (2), -kralj (7), -mreža (1), -naveza (1), -satanist (2) -trgovec (3);

b) -dolar (1), -gverila (5), -gverilec (1), -kartel (43), -kriminalen (1), -mafija (68), -mafijec (4), -mafijski (10), -manija (154), -politika (2), -scena (8), -sindikato (1), -terorizem (1), -test (1), -turizem (1);

c) -filija (2), -kracija (2), -man (663), -manka (42), -manski (94), -manstvo (4), -manščina (1).

1.20.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(N/n)arko-	7	17	15	300	7	808

1.20.1 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	-kralj (7), -trgovec (3), -gospodarstvo (2)
P2	-manija (154), -mafij(a/ec/ski) (82), -kartel (43)
P3	-man (ka/ski/stvo/ščina) (804), -filija, -kracija (2)

1.21 Seks-/seks-:²⁷

²⁵ Nova beseda: *Mobigun* - Marjan Erhatic je opozoril, da v Sloveniji opažajo vse večjo ponudbo v orožje predelanih predmetov, kot so mobiteli, daljinci, obeski za ključke ...

²⁶ Nova beseda: Tako je v nedeljo ponoči neznanec na Celovski vdrl v kartodrom *Mobicar*, last AMTK Rebus.

²⁷ Za prvi del *sekso-* so naslednji podatki: **a)** -ljubec (1); **b)** -fobija (4); **c)** -fonski (1), -holik (1), -log (57), -logija (19), -loginja (1).

a) 0; b) -bomba (10), -ikona (1), -industrija (1), -kriminal (4); c) -ploatacija (1), -šop (11).

1.21.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvorjenke P3
(S/s)eks-	0	0	4	16	2	12

1.21.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	0
P2	-bomba (19), -kriminal (4)
P3	-šop (11)

1.22 Tehno-/tehno-:

a) -alat (1), -blodnja (1), -družba (1), -glasba (8), -gradnja (2), -hlad (1), -krajina (1), -les (1), -ljubski (1), -naveza (1), -skupina (1), -stroj (21), -umetnost (1), -umetniški (1), -uspešnica (1), -užitek (1), -vrsta (1), -zabava (6), -zasedba (81), -znanost (5), -znanstven (2); b) -afna (1), -arena (1), -artikulacija (1), -biološko (1), -birokrat (1), -birokratski (2), -bumerang (2), -centričen (1), -demokracija (1), -ekonomski (1), -element (1), -estetika (2), -etika (1), -evangelist (2), -evforija (1), -fantast (1), -fascinanten (1), -fenomenologija (5), -fenomenološki (9), -festival (2), -fobija (1), -freak (1), -frik (3), -gas (7), -genetika (1), -hit (2), -karakter (1), -klima (1), -komunikacijski (1), -kultura (23), -kulturen (4), -liberalec (1), -manija (61), -maraton (1), -menažerski (2), -menedžer (1), -menedžerstvo (1), -metafizičen (1), -metafizika (2), -modeliran (1), -modificiran (1), -optika (3), -parada (1), -parti (2), -poetičen (2), -poetičnost (2), -poetika (4), -poetiško (1), -poetska (13), -popindustrija (1), -popovski (1), -punker (1), -rapovski (1), -realizem (1), -remiks (1), -scena (2), -seksualen (1), -servis (2), -sistem (1), -skeptik (1), -subjekt (5), -teleloški (5), -teoretičarka (1), -teorija (2), -triada (1), -triler (2), -veteran (1), -veterina (1), -žargon (1); c) -fil (3), -fizio (1), -fob (3), -fobičen (1), -impex (2), -komerc (2), -kracija (18), -krat (137), -kratizem (13), -kratka (1), -kratski (91), -log (159), -logija (14903), -mat (1), -meding (1), -patija (1), -plast (1), -pol²⁸ (1), -polis²⁹ (4), -teks (1), -union (180).

1.22.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvor. P3
(T/t)ehno-	20	52	69	214	22	15531

²⁸ Nova beseda: Marcela namreč omenjam kot vodilnega in kajpada tudi vplivnega zagovornika vsega tistega, kar na filmu ustvarijo t. i. vojaki *tehnopola*.

²⁹ Nova beseda: V sodobnem mestu, nasprotno, kot gobe po dežju poganjajo trgovinska središča, multipleksi in *tehnopolisi*, zabavišni parki, zelene površine, umetniška in kulturna središča ter športni kompleksi.

1.22.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	-stroj (21), -glasba (8), -znan(ost/stven) (7), -zabava (6)
P2	-kultur(a/en) (27), -poet(ičen/ičnost/ika/iški) (22), -fenomenolog(ija/ški) (14),
P3	-log(ija) (15062), -union (180), -kra(tizem/tka/tski/cija) (260)

1.23 Vibra-/vibra-:

a) -klic (1); b) -call (1); c) -fon (24), -fonist (16), -meter (1).

1.23.1 Prikaz števila različnih podstav in iz njih nastalih tvorjenk

Prvi del zlož.	Število P1	Tvorjenke P1	Število P2	Tvorjenke P2	Število P3	Tvorjenke P3
(V/v)ibra-	1	1	1	1	3	41

1.23.2 Prikaz prvih treh najpogostejših tvorjenk

P1	-klic (1)
P2	-call (1)
P3	-fon(ist) (40)

2.0 Iz tako zbranega gradiva je mogoče določiti odstotni delež podstav P1, P2 in P3 ter odstotni delež tvorjenk in tako določiti stopnjo hibridizacije tovrstnih zloženk.

Prikaz 2.0: Delež podstav in tvorjenk v drugem delu zloženk

Prvi del zloženk	P1 v %	Tvorjenke s P1 v %	P2 v %	Tvorjenke s P2 v %	P3 v %	Tvorjenke s P3 v %
(A/a)gro-	23,2	2,3	62,0	28,2	14,8	48,5
(B/b)alneo-	0,0	0,0	40,0	16,7	60,0	83,3
(B/b)iblio-	0,0	0,0	22,2	8,4	77,8	91,5
(D/d)isko-	31,5	0,6	36,8	1,0	31,6	98,3
(E/e)-	59,7	62,7	38,4	35,4	1,9	1,9
(E/e)go-	13,3	39,0	66,7	58,2	20,0	2,8
(E/e)ko-	35,2	3,1	53,1	8,9	11,7	88,1
(E/e)nergo-	16,7	1,0	47,6	57,0	38,1	41,6
(E/e)tno-	25,3	1,8	60,6	10,2	14,1	88,0
(E/e)vro-	41,3	21,8	53,3	72,9	5,4	6,1
(F/f)izio-	0,0	0,0	18,8	49,0	50,0	51,0
(G/g)lobalo-	0,0	0,0	0,0	0,0	100	100
(I/i)nfo-	12,9	8,5	59,1	49,4	27,8	42,1
(K/k)iber-	13,00	58,6	51,4	39,7	4,3	1,7
(K/k)rimi-	0,0	0,0	100	100	0,0	0,0
(M/m)afio-	0,0	0,0	0,0	0,0	100	100

Prvi del zloženka	P1 v %	Tvorjenke s P1 v %	P2 v %	Tvorjenke s P2 v %	P3 v %	Tvorjenke s P3 v %
(M/m)elo-	0,0	0,0	100	100	0,0	0,0
(M/m)eteoro-	0,0	0,0	0,0	0,0	100	100
(M/m)obi-	50,0	75,3	22,8	19,7	27,3	5,1
(N/n)arko-	24,1	1,5	51,7	26,7	24,1	71,8
(S/s)eks-	0,0	0,0	66,7	57,1	33,3	42,9
(T/t)ehno-	18,9	0,3	61,3	1,4	19,8	98,3
(V/v)ibra-	20,0	2,3	20,0	2,3	60,0	95,3

2.1 Kot kaže, je največja družljivost z domačimi podstavimi pri zloženkah s prvo sestavino *e-*, tej pa sledijo *mobi-*, *evro-*, *eko-*, *disko-* in *etno-*, saj imajo v drugem delu več kot četrtno domačih podstav. Glede na delež tvorjenk pa je mogoče oceniti, da je le pri *mobi-* in *e-* s temi podstavami tvorjenih več kot šestdesetodstotni delež vseh tvorjenk, medtem ko je pri ostalih v mejah dvaindvajsetih odstotkov (*evro-*) oz. med 0,6–3,1 odstotki (*disko-*, *eko-*, *etno-*).

Pozornost zbudajo tisti prvi deli zloženka, ki imajo relativno majhen delež P1, toda delež takih tvorjenk predstavlja 40–60-odstotni delež vseh tvorjenk (*ego-*, *kiber-*). Pri *ego-* je odstotek visok zaradi imena podjetja *Egoles*, pri *kiber-* zaradi pogoste družljivosti s podstavama *-prostor(ski)* in *-kavarna*, za lastno ime gre v primeru *Kiberpipa*.

Opazno je število prvih delov zloženka, ki niso družljivi s P1 (*balneo-*, *biblio-*, *fizio-*, *globalo-*, *krimi-*, *mafio-*, *melo-*, *meteoro-*, *seks-*). Ti so družljivi le s podstavami P2 in P3, to pomeni, da smo jih kot tvorjenke v slovenščino prevzeli in ustrezno prilagodili. Najverjetneje pa zaradi omejene rabe (strokovni jezik oz. sleng) ne postajajo splošno družljive z domačimi podstavami. Za slednje je namreč pogoj visoka frekvenca prve sestavine zloženka, ki je posledica pogoste medijske rabe, zaradi česar prehaja v vsesplošno, kot je to mogoče opaziti pri *e-*, *evro-* in *mobi-*. Je pa zanimivo, da se prvina *globalo-* z nizko pojavitvijo (vsega 2 zloženki *-fob(ik)*) ni razširila, čeprav je po Novi besedi pojavitve besede zelo visoka (*global** = 15442 zadetkov).

2.2 Zanimivo je še pogledati, ali SP 2001 – ki v mnogih primerih vključuje v SSKJ še odsotne predstavljene prvine kot prve dele zloženka – upošteva pri navajanju zgledov najpogostejše primere tudi hibridnih tvorjenk, kjer seveda obstajajo.

Pri *agro-* navaja najpogostejšo *agroživilstvo*, ne pa tudi *agroživilski*, pri *disko-* se kot primer rabe navaja pisano skupaj in narazen le *diskoples*, ki nima pojavitve v Novi besedi. Po zbranih podatkih imata po dve pojavitvi le še *-glasba*, *-nuna*, *-voznik*. Smiselno bi bilo vključiti vsaj prvo. Z *e-* SP navaja tvorjenke *-linija*, *-pošta*, *-pošten*, ki so razvrščene v P2, izmed podstav iz P1 pa sta vključena *-naslov*, *-knjiga*. Glede na trenutne rezultate bi po pogostosti bilo dobro navesti še *-poslovanje*, *-pismo-*, *-uprava*, *-sporočilo*, ki imajo več kot sto pojavitvev. Pri *ego-* je občnoimenska le *egosoba* z eno pojavitvijo, *Egoles* je lastno ime in verjetno ni prišlo v izbor SP. Za *eko-* bi bilo treba upoštevati vsaj še *-točko*, *-šolo* *-zastavo*, medtem ko je *Ekoles*

ime podjetja. SP pri *etno-* v skupini hibridnih zloženkov navaja le *etnozbirka*, ki v Novi besedi nima pojavitve, ustrezno bi bilo vključiti še *-glasba*, *-skupina*. Pri *evro-* zaradi visokih pojavitvev pogrešamo navedbo zloženkov, katerih drugi del je *-območje*, *-poslanec*, *-skupina*. Treba bi bilo uvesti kot prvi del zloženkov tudi *info-* in vključiti *-pika*, *-točka*, *-vojna*, pri *narko-* vsaj *-kralj*, *-trgovec*, pri *tehno-* pa je med drugim že upoštevana *-glasba*, dodati bi bilo smiselno še *-znanost*, *-zabava*, *-stroj*; zadnja je sestavina v imenu podjetja.

2.3 Podrobnejši pregled nekaterih prvih delov zloženkov, po izvoru internacionalizmov, in njihove sposobnosti druženja s slov(en/an)skimi podstavami je pokazala opazno stopnjo hibridizacije takih zloženkov, med katerimi zlasti po številu možnih podstav in njihovih oblik ter tvorjenk izstopajo *e-*, *evro-*, *eko-*. Delež vključenih takih tvorjenk je v SP relativno majhen in pogosto ni upoštevan kriterij zastopanosti v rabi, kar so pokazali navajani zgledi s pojavitvijo nič oz. odsotnost takih, ki imajo opaznejšo pojavitvev v korpusu Nova beseda.

Postavlja se tudi zanimivo vprašanje o vključevanju lastnoimenskih prvin. V tem primeru gre za pogosta hibridno tvorjena stvarna lastna imena, ki jih ni mogoče izločiti iz SP vsaj iz dveh razlogov. SP se je vendarle odločil zajeti del pogostejše lastnoimenske leksike. Delež zajetih imen podjetij je majhen³⁰ in večinoma tudi pravopisno neproblematičen, čeprav navedeni korpusni podatki kažejo veliko prisotnost hibridnih imen, ki sooblikujejo slovenski leksikalni sestav z dobrimi in slabimi zgledi.

Drugo vprašanje pa je seveda normativno vrednotenje takih hibridnih zloženkov. Ker je jezikovna raba raznolika in se odziva na vsakdanje potrebe, je zato iluzorno pričakovati uresničitev in uveljavitev načela, da je najbolje, če se domače družijo z domačimi in prevzeto s prevzetim. Hibridizacija je danes prisotna tako pri izpeljankah (Stramljič Breznik 1992), še bolj pa je očitna pri sestavljenkah in slednjič pri zloženkah, kot je bilo prikazano. Gre preprosto za jezikovno vsrkavanje prevzetih prvin in njihovo kombiniranje z domačimi in s tem vključevanje v slovenski leksikon, zato je pomembno, da slovarji take pojave vključujejo in se odzivajo na spremembe v jeziku.

Literatura

- Stjepan Babić, 1986, *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku*, Zagreb.
 Wolfgang Fleischer, Irmhild Barz, 1992, *Wortbildung der deutsche Gegenwortsprache*, Tübingen, Max Niemeyer Verlag.
 Elisabete Link, 1990, *Das Wörterbuch der Wortbildungsmittel. Wörterbücher/ Dictionaries/ Dictionnaires*, Berlin, New York, Walter de Gruyter, 1223–1230.

³⁰ Našli smo naslednja imena podjetij: *Aero*, *Adria Airways*, *Aeroflot*, *Agfa*, *Bata*, *Cimos*, *Droga*, *Elan*, *Elma*, *EMO*, *Eta*, *Fiat*, *Fructal Gorenje*, *Gorenjka*, *Gospodarska zbornica Slovenije*, *Gradis*, *Hmezad*, *Ina*, *Jata*, *Jelovica*², *Kawasaki*², *Krka*³, *Lek*, *Litostroj*, *Lufthansa*, *Magirus*, *Marles*, *Meblo*, *Mercator*², *Metalka*, *Mlinotest*, *Mura*², *Nama*, *Peko*, *Petrol*, *Pomurka*, *Rog*², *Saturnus*, *Swissair*, *TAM*, *Telekom*, *Toko*, *Tomos*, *Tosama*, *Totra*, *Velana*.

- Nataša Logar, 2003, *Besedotvorna stilistika, Magistrsko delo*, Ljubljana.
- Ingeborg Ohnheiser (ur.), 2003, *Komparacija współczesnych języków słowiańskich, 1 Słowotwórstwo/Nominacja*, Uniwersytet Opolski – Instytut Filologii Polskiej i Opolskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk.
- Irena Stramljič Breznik, 1992, Izglagolske izpeljanke s pomenom vršilca dejanja, *Slavistična revija* XL/4, 411–427.
- 2004, *Besednodružinski slovar slovenskega jezika, Poskusni zvezek za iztočnice na B*, Maribor, Zora Priročniki 1.
- 2005, Pomembna monografija o besedotvornih spremembah v slovanskih jezikih, *Slavistična revija* 53/2, 237–243.
- Jože Toporišič, 1981, *Slovenski knjižni jezik 4*, Maribor, 137–140.
- 1992, *Enciklopedija slovenskega jezika*, Ljubljana.
- 1996, *Slovenski jezik in sporočanje 2*, Maribor, 113–116.
- 2000, *Slovenska slovnica, Četrta, prenovljena in razširjena izdaja*, Maribor.
- Ada Vidovič Muha, 1988, *Slovensko skladijsko besedotvorje ob primerih zloženek*, Ljubljana.
- 2000. *Slovensko leksikalno pomenoslovje, Govorica slovarja*, Ljubljana, Znanstveni inštitut FF.

Viri

- Slovenski pravopis*, 2001, ur. J. Toporišič, Ljubljana.
- Slovar slovenskega knjižnega jezika z Odzadnjim slovarjem slovenskega jezika in Besediščem slovenskega jezika z oblikoslovnimi podatki, Elektronska izdaja na plošči CD-ROM*, Ljubljana 1998.
- Marko Snoj, 1997, *Slovenski etimološki slovar*, Ljubljana.
- Veliki slovar tujk*, 2002, ur. M. Tavzes, Ljubljana.
- Korpus Nova beseda: <http://bos.zrc-sazu.si>

Loan and Native Elements in Slovene Compounds

Summary

The article discusses the first parts of compounds which resulted from the clipping of a loan base and are considered to be either the most productive morphemes or the morphemes of most recent origin in the majority of Slavic languages. The author examined which of these compound-parts have already been included in Slovar slovenskega knjižnega jezika (Dictionary of standard Slovene), Slovenski pravopis 2001 (Slovene orthographic code 2001) and Veliki slovar tujk (Unabridged dictionary of foreign words). The analysis revealed that this type of introductory compound-parts was reasonably well covered in the dictionary part of the orthographic code and in the dictionary of foreign words. Further on, the combinability of selected compound-parts with a) Slovene/Slavic morphemes, b) loan base morphemes and c) confixes

is presented in the article. The presentation is based on data from the Nova beseda text corpus. All three types of bases and derivatives were presented in tables and equipped with numeric data. With the focus on the most frequent derivatives of each type a high percentage of hybridism may be observed in this type of compounds, among which the compound-parts e-, evro- and eko- are the most frequent in bases and in their variant forms, as well as in derivatives. The dictionary part of the Slovene orthographic code includes a relatively small quota of such compound-parts and, furthermore, the criterion of usage seems to have been frequently ignored, since some examples with zero hits have been included and some with a relatively high number of hits in the Nova beseda text corpus have been omitted. As far as the standardization of language is concerned the hybridism in compounds is nowadays a reality and has to be accepted as such. In the Slovene language (as well as in others) loan elements are constantly being absorbed and combined with the native ones, and such combinations are becoming a part of general Slovene lexical fund – and for this reason it is important that they are included in dictionaries.

Irena Stramljič Breznik, Pedagoška akademija Univerze v Mariboru, Koroška cesta 160, 2000 Maribor
E-pošta: irena.stramljic@uni-mb.si